

electionem potest, postulatus non potest, nisi sub conditione, si eadem rata habeatur; denique electo à majori suffragiorum parte perficitur, postulatio, ut probetur, duas saltem eorum partes desiderat (3).

- (1) *Cap. 58 de Elect.*
- (2) *Cap. 4 de Postulat.*
- (3) *Cap. 3 de Postulat.*

27. In ceteris eadem est electionis, et postulationis ratio, et qui eligendi, ii etiam postulandi jus habent. Præstat tamen electio postulationi, et ideo si pars capituli aliquem elegerit, pars vero postulaverit, tunc postulatio electioni præfertur, cum postulantium numerus duplo major est numero eligentium (1). Postulatio autem, ut electio, examinanda est, et postulantes adire debent Superiorem, qui jus habet confirmandæ electionis. Sed hodie generatim omnes, quibus vel ætas, vel alius Episcopatus, vel quidvis aliud impedimento est, quominus eligi possint, à Sede Apostolica veniam, sive, ut pragmatici vocant, *indultum eligibilitatis* impetrare solent.

- (1) *Cap. 40 de Elect.*
(N. S. V. Alph. Sap. legg. 24 et 25 tit. 5 cit. Part. 1.)

SECTIO III.

DE COLLATIONE.

28. QUID SIT COLLATIO?—29. EPISCOPUS COLLATOR BENEFICIORUM SUE DIŌCESES.—30. SUMMUS PONTIFEX COLLATOR BENEFICIORUM OMNIUM.—31. APOSTOLICÆ RESERVATIONES.—32. RESERVATIONES CLAUŌE IN CORPORE JURIS.—33. RESERVATIONES EXTRAVAGANTIUM.—34. RESERVATIONES COMPREHENSÆ BULLIS SUMMORUM PONTIFICUM.—35 AD 37. RESERVATIONES REGULARUM CANCELLARIÆ.—38 AD 40. RESERVATIONUM DISCRIMEN.—41 ET 42. ANNATÆ, ET EARUM ÆQUITAS.—43 ET 44. CARDINALES, ET LEGATI À LATERE QUÆ BENEFICIA CONFERANT?—45 ET 46. COLLATIO QUOMODO EXPEDIATUR?

28.

Collatio est modus alius, quo Ecclesiasticos Magistratus, et beneficia adipiscimur. Desinitur beneficii vacantis ab habente potestatem libere facta concessio. Summo jure collatio dupliciter differt ab electione. Primum, quod electio locum habet in beneficiis, quæ vacua viduam faciunt Ecclesiam, uti Episcopatus,

Abbatia, collatio in ceteris; deinde quod electio fit à pluribus, uti sunt collegia Canonorum, collatio ab uno solum rectissime absolvitur. Sed moribus hominum, et consuetudine factum est, ut quibusdam in locis Dignitates etiam Capitulorum electione tribuantur, atque interdum electio dicatur ea beneficii concessio, quæ ab uno conficitur.

29. Collator est omnium beneficiorum suæ dioceseos Episcopus (a); sed lex aliqua sæpe impedimento est, quominus ipse certa beneficia conferre possit. Atque huc spectant Apostolicæ reservationes; per quas certorum beneficiorum collatio pertinet ad Summum Pontificem; huc leges, consuetudines, foundationes, per quas certa beneficia vel ab Episcopo cum Capituli consensu, vel conjunctim cum eo, vel alternatim, vel à solo Capitulo conferuntur. Quas foundationes, consuetudines, leges, quæ in unaquaque Ecclesia vigent, tenere, ac servare diligenter decet.

(a) (N. S. Jam inde ab Apostolorum ævo illa semper in Ecclesia viguit consuetudo, veterum Conciliorum Canonibus firmata, ut omnes Dioceseos Ecclesiæ cum suis redditibus, decimis, oblationibus, aliisque quibuscunque juribus, in Episcopi essent potestate: Conc. Antiochenum *Can. 24*, Aurelianense I *Can. 17*, Cabilonense I *Can. 42*, Moguntinum an. 813 *Can. 8*, Turonense *Can. 16* etc. His omnibus prævit ætate, et sententiæ dignitate Syn. Tolet. IV *Can. 53*; alias 52, ita constituens: *Noverint conditores Basilicarum, in rebus, quas eisdem ecclesiis conferunt, nullam potestatem habere; sed juxta Canonum instituta, sicut Ecclesiam, ita et dolem ejus ad ordinationem episcopi pertinere.*)

30. Sed Summus etiam Pontifex, cujus potestas fertur in omnes dioceses, omnium beneficia conferre potest; et ideo sibi merito quorundam collationes reservavit (1). Eo jure certe usus est S. Gregorius M. (2), quem suspicari non licet jus alienum invadere, et rem non suam arripere voluisse. Sæculo præsertim XII. jus hoc explicabatur per triplex genus literarum (3); quæ conferendi ratio cum minus commoda videretur, satius visum est literis consignare certas beneficiorum reservationes, ut omnes intelligerent, quorum collatio ad Summum Pontificem, quorum ad Episcopos, atque ad ceteros pertineret.

(1) *Papa jure potuit*, inquit Petrus Alliacensis *de Eccles. Conc. gener. Rom. Pontif. auctor. par. 2 cap. 1 §. unde ulterius to. 2 opp. Gersonii pag. 945 ed. Antuerpiæ 1706, ordinationes majorum, et electivarum dignitatum, ac collationes aliorum beneficiorum sibi, et Apostolicæ Sedi reservare, quia hæc antiquissimo jure sibi competebant. Hæc etiam non solum jure universali administrationis Papalis potuerunt competere, sed*

etiam ex speciali causa ratione materiae subjectae: utpote quia inferiores in suis electionibus, et ordinarii collatores in beneficiorum collationibus abutebantur, et per potentiam laicalem saepe jure suo non libere uti permittebantur, seu alia aliqua speciali ratione.... Ex quo subinfertur, quod cum Sedes Apostolica in praemissis praescripserit, supposito quod Summi Pontifices in hoc abusi fuerint, vel excesserint, non propter hoc est ab eis hujusmodi jus tollendum, sed abusus pellendus, et excessus restringendi sunt. Confer Paulutiam *Jurispr. sac. tom. 2 lib. 6 tract. 10 cap. 4.* et Thomassinum *Vet. et nov. Eccles. disciplin. par. 2 lib. 1 cap. 45 et seq.*

(2) Vide S. Gregorium M. *ep. 8. 79. 80 lib. 1 col. 495, 565. ep. 15, 24 et 57 lib. 2 col. 577, 587 et 599 seqq., et ep. 14 lib. 4 col. 694 opp. tom. 2; ed. Paris. 1705, ubi multa hujus rei exempla sunt. Nullum vero indicium, et nulla conjectura est, unde colligi possit, S. Gregorium primum fuisse, qui eo jure uti coeperit. Quinimo cum ipse antiquarum regularum studiosissimus esset, certe dicendum merito est, eum nihil novi induxisse, sed illud tantum egisse, quod ab aliis Pontificibus superiori aetate actum fuerat. Revera ante Gregorium M. Innocentius I. anno circiter 415, ab Episcopo Naissitano restitui jussit Presbyteros a Bonoso, antequam damnarentur, ordinatos, qui Naissitanae dioceseos Ecclesias administrabant: *ep. 16 apud Constantium col. 321 seq.* Caesarius an. 450 aperte Sedis Apostolicae auctoritatem sanxisse scribit, ut clerici de dignitate dejecti, locum suum recuperare deberent: *ep. 14 ad Cler. et Popul. Constantinopol. num. 7 col. 1146 ibid.* Leo M. an. 454. Anatolio Constantinopolitano Antistiti jussit, ut Aetium de Archidiaconatu ejus Ecclesiae dejectum restitueret, egeretque Andream, qui ejus locum injuria occupabat: *ep. 115 cap. 2 col. 1190. ep. 152 cap. 2 col. 1262, et ep. 255 cap. 2 col. 1273 opp. tom. 1 edit. Ballerin Venet. 1755.* Simplicius anno circiter 475 Gaudentium Auliniensem Episcopum ob illicitas ordinationes, munere sacerdotali, et magna ecclesiasticorum reddituum parte multavit: *ep. 5 ad Florent, apud Labbæum tom. 5 Concil. col. 96. edit. Venet.* Neque multo post Gelasius I. de rebus Ecclesiarum universe constituit, poenamque indixit in Episcopos, qui secus facerent: *ep. 9 ad episc. Lucan. cap. 27. et 28, et ep. 10 ad episc. Sicil. eod. loc. col. 521.* Confer etiam eundem Gelasium in *Fragmen. epist. loc. cit. col. 549. seqq.,* et Symmachum *ep. 5 ad Cæsar. Arelaten. cap. 1 ibid. col. 425.* Mitto cetera generis ejusdem, ex quibus manifestum est, semper Romanos Pontifices ecclesiasticorum honorum arbitrium, et potestatem habuisse.*

(3) Dabantur primum literae monitoriae, quibus nisi pareret Episcopus, adhibebantur praeceptoriae, et si neque iis mos gereretur, mittebantur executoriae, et simul cum iis Executor, cujus erat curare, ut pontificia mandata exitum consequerentur. Earum mentio est in decretalibus, praesertim Innocentii III, et Honorii III. *cap. 50, 57, 58 et 40 de Rescript.* Non inde tamen confici potest, praeceptorias, atque executorias literas primum ab his Pontificibus datas fuisse, quasi superiores Pontifices rem omnem egerint hortatu solum, ac precibus, quae deinceps in mandata conversae fuerint. Nam ante hos Pontifices non preces, sed mandatum, hoc est praeceptorias literas adhibuerant Hadrianus IV *ep. 11 ad Theobal. episc. Paris, ep. 14 ad Canon. S. Crucis Aurelian. ep. 16 ad Godefrid. episc. Atrab. col. 25 et seq. tom. 15 concil. collect. Labbæi ed. Venet. et Alexander III. in cap. Si quando de Rescript;* atque ejus quidem ea in re potestatem non solum nemo in discrimen revocavit, sed etiam Rex ipse, atque Episcopi agnoverunt. Nam *ep. 167 ad Decanum et capitul. Paris. col. 221 cit. tom. 15 Concil.,* Nepoti Meldensis Episcopi Beneficium, aut Dignitatem contulit precibus, ut ipso

loquitur, *Carissimi in Christo filii illustris Francorum Regis, Reginae quoque, et aliarum magnarum personarum precibus inductus.* Quid opus verbis est? Quanta, et quam late patens antiquissimis temporibus potestas fuerit Summorum Pontificum in administratione, cura, et distributione reddituum Ecclesiarum, ostendit S. Gregorius M. non solum literis, quarum supra facta mentio est, sed etiam *ep. 12 lib. 5 col. 757 ibid,* qua jussit, ut Visitatori, quem ipse miserat ad Ecclesiam Agrigentinam, quarta pars reddituum ejusdem Ecclesiae unoquoque anno tribueretur, itemque Caesarius Arelatenensis *ep. ad Symmachum P. tom. 2. concil. col. 956. collect. Harduini ed. Paris, S. Leo M. ep. 17 pag. 85 par. 2. ed. Romæ 1755,* aliique complures. Non in omnibus quidem Pontificis literis eadem est verborum formula, sed omnes tamen eodem redeunt, ut quidquid iis literis comprehensum est, exitum habere debeat. Orto schismate inter Urbanum VI, et Pseudo-Papam Clementem VII, jus reservationum in discrimen revocari cepit; verum ipse Ludovicus Bavarus in suo, cui favebat, Pseudo-Papa potestatem agnovit reservandi sibi collationem beneficiorum; *ubicumque Ludovicus dominium habebat temporalium, aut praevalebat armis, Antipapa in spiritualibus praesidebat, dignitates, ac beneficia conferebat;* uti narrat Cornelius Zanflet in *Crhonic. apud Martenium Vet. Scriptor. tom. 5 pag. 187.* Ex quo facile intelligitur, quomodo catholici reservationes, quae a vero Pontifice fiebant, accipere debuerint *Revera eas utiles, et salubres* appellant antiqui Scriptores, qui ea aetate floruerunt, quoniam per eas effectum est, ut averterentur mala, et vitia, quae in collationes beneficiorum, atque in Episcoporum electiones irrepserant. Confer Bernardum Guidonis in *Vit. Joan XXII. apud Baluzium Vit. Papat. Avenion. tom. 1 col. 157.* Petrum de Herentals *ibid. col. 482,* Auctorem Anonymum qui suppar fuit Joanni XXII, in *Cod. Vaticano num. 4869 pag. 9,* et confer etiam acta Cleri Gallicani *tom. 12 pag. 15 ed. Paris. 1740,* ubi, inter ceteras, hanc etiam rationem proposuit Henricus III, Galliarum Rex, cum quidam essent, qui antiquam electionum rationem reintegrari cupiebant. Sed et aliae, caeque justissimae fuerunt reservationum inducendarum causae; ut scilicet Romani Pontifices clericos bene de Ecclesia meritos remunerandi, tum Principibus pro aliquo rogantibus gratificandi, eosque in Ecclesiam propensiores reddendi copiam haberent, atque etiam ut beneficiorum collatione firmiter esset Romanae Ecclesiae communicatio cum ceteris Ecclesiis, atque ita unitas Religionis, et mutua conspiratio, atque concordia ecclesiasticae disciplinae conservaretur. Consule Thomassinum *Vet. et nov. eccles. discipl. par. 2 lib. 1 cap. 45 et seqq.,* et Cl. Zaccariam in *Anti Febronio par. 2 lib. 5 cap. 5 num. 8 et seq. tom. 4,* ubi de his reservationibus diligenter, atque erudite disputatur. Actum est de Pontificis reservationibus in Concilio Constantiensi, atque hoc alterum erat caput, quod a futuro Pontifice commendari debebat, uti patet *ex sess. 40 col. 706 tom. 16 concil. collect. Labbæi ed. Venet.* Sed electo Martino V, nihil a Concilio contra illas actum est, imo a Summo Pontifice in ipso Concilio probatae, confirmataeque sunt tum antiquae reservationes, tum Regulae Cancellariae, ac praeterea nova est inducta reservatio mensium, quae regula IX. Cancellariae continetur, uti constat *ex sess. 45 col. 722, 751 et 1275.*

(N. S. Apud nos olim Patroni nonnulli mandata de providendo etiam respectu beneficiorum non vacantium, seu *expectativas* concedere ausi sunt; putantes forsitan idem sibi in laici Patronatus Beneficiis licere, ac in libera collationis, Romano Pontifici. Abusionem hanc radicibus evellere constituens Syn. Vallisolet. Cap. 15: *Statuimus, ait, ut nulli Ecclesiarum Patroni ad Ecclesias, in quibus Juspatronatus obtinent, antequam vacent, cuiquam*

litteras presentationis concedant; quas si forte concesserint, eo ipso irritæ sint penitus, et inanes. Clerici vero, qui hujusmodi litteras presentationis impetrant, vel pro quibus ipsis scientibus, et consentientibus ab alio impetrantur, ad Ecclesias ipsas obtinendas in ipsa vacatione reddantur inhabiles ipso facto. Non ideo tamen Patronorum audacia cohibita est, uti colligitur ex Synod. Arand. an. 1475 Cap. 43, quæ huic abusioni penitus extinguendæ manum etiam adplicuit.)

31. Tunc igitur stabilitæ sunt reservationes, quæ sane sunt dissimiles ab affectionibus, et hinc alia sunt beneficia, quæ reservata, alia, quæ affecta dicuntur. Affecta sunt ea, quibus conferendis se miscuit, seu manus apposuit Summus Pontifex; reservata autem sunt, quorum collatio Pontifici expresse servata est. Reverentia Pontifici debita facit, ut nemo conferre possit beneficium affectum, aut reservatum; sed affecta beneficia pro ea tantum vice, reservata perpetuo à Pontifice conferuntur (1).

(1) Præter jus reservationis, confert etiam Summus Pontifex alienarum dioceseon beneficia *jure devolutionis*, cum scilicet ad eum collatio devolvitur, et *jure præventionis*, cum primus collationem occupat.

32. Reservationes aliæ *juris corpore clausæ*, et aliæ *extra corpus juris* esse dicuntur. *Juris corpore* continetur reservatio, quam sancivit Clemens IV. (1), beneficiorum, quæ per obitum in Curia vacua fiunt. Quæ reservatio à Bonifacio VIII. traducta deinceps est etiam ad beneficia, quæ obtinent Legati, aut Nuntii Sedis Apostolicæ, ac ceteri omnes ad Romanam Curiam venientes, vel ab ea recedentes, si in locis Curiæ finitimis, hoc est, duorum dierum in itinere distantibus, ex hac vita migraverint; itemque ad beneficia Curialium, qui se in locum contulerint Curiæ finitimum, ibique decesserint, aut Curiam comitantes, dum ea transfertur, in itinere mortui sunt (2).

- (1) Cap. 2 de Præben. in 6.
- (2) Cap. 34 eod. tit. in 6.

33. *Extra corpus juris* sunt reservationes, quæ Extravagantibus, quæ item Bullis Summorum Pontificum, quæ denique Cancellariæ Regulis comprehenduntur. Principio Joannes XXII. (1) confirmavit, latiusque explicavit reservationem, quam fecerat Clemens V. (a); tum Sedi Apostolicæ reservavit collationem beneficiorum vacantium per prohibitam eorum multitudinem, sive pluralitatem (2). Postea Benedictus XII. superiora confirmans,

reservata esse voluit beneficia, quæ vacua fiunt, ubi quis Episcopatum est assequutus, ubi alio translatus, ubi motus dignitate, ubi addictus Curiæ decessit, postremo beneficia, quæ coram Pontifice resignantur (3). Atque hæ reservationes sunt, quæ Extravagantibus continentur (4).

- (1) Extravag. Ex debito 4 de Elect. int. communes.
- (2) Extrav. Execrabilis 4 de Præben. inter commun.
- (3) Extrav. Ad Regimen. 15 eod. tit. int. commun. Vide Rigant. ad Regul. 1 Cancellar. §. 1 num. 38 et seq.
- (4) Extravagantes tum communes, tum Joannis XXII nunc corporis Juris Canonici partem faciunt; sed quoniam Extravagantium nomine huic corpori insertæ sunt, pristinam adhuc naturam suam retinere videntur, ideoque iis comprehensæ reservationes Juris corpore clausæ non dicuntur. Confer. Rigantium loc. cit. num. 45 et seq.
- (a) *Extrav. 3 de Præb. inter comm.*

34. Bullæ Pontificum Romanorum multas habent reservationes. Nam ad eas spectant beneficia vacantia propter crimen hæreseos (1); beneficia recepta contracta fiducia, sive, ut vulgo ajunt, *in confidentiam* (2); beneficia vacantia vacua Sede Episcopali (3); Ecclesiæ parochiales, quæ concursu delatæ non fuerint (4); beneficia eorum, qui offendunt litigantes, judices, causidicos Curiæ Romanæ (5); itemque beneficia eorum, qui simulato nomine subeunt examen, ut pro alis beneficium obtineant, aut pensiones offerunt beneficii obtinendi causa (6); denique beneficia vacantia ex resignatione, in qua observatum non fuit præceptum, quod de ea publicanda à Gregorio XIII. dictum est (7).

- (1) S. Pius V. Bulla cum ex Apostolatus 41 tom. 4 par. 2 pag. 548. Bullar. ind. edit. ult.
- (2) S. Pius V. Bulla Intolerabilis 117 tom. 4 par. 3 pag. 67.
- (3) S. Pius V. Bulla Sanctissimus in Christo 77 tom. 4 par. 5 pag. 562.
- (4) S. Pius V. Bulla in conferendis 51 tom. 4 par. 2 pag. 562.
- (5) Alexander VI. Bulla in eminenti Sedis 15 tom. 3 par. 3 pag. 255.
- (6) Paulus IV. Bulla inter ceteras 17 tom. 4 par. 1 pag. 540.
- (7) Gregorius XIII. Bulla Humano vix judicio 155 tom. 4 par. 4 pag. 41.

35. Magnus quoque est reservationum numerus in Regulis Cancellariæ. In 1, renovantur reservationes duarum, quas memoravimus, Extravagantium, *ad regimen*, et *execrabilis*; præterea reservantur beneficia, in quibus conferendis non ea servata est ratio, quam Synodus Tridentina constituit. In 2, reservan-

tur omnes Ecclesiæ Cathedralis, et Monasteria consistorialia majoris redditus quam 200. florenorum auri *(399. circiter ducatorum Hispan.)*, et omnia beneficia, quæ vacua sunt Sede Episcopali vacante. In 3, ampliantur reservationes *Extravagantis ad regimen*, et reservantur beneficia, quæ aliquis resignavit, aut dimisit intra tempus vacationis, et concessionis aliorum incompatibilium beneficiorum. In 4, reservantur majores Dignitates post Pontificales in Ecclesiis Cathedralibus, et principes Dignitates in Ecclesiis Collegiatis excedentes redditus decem florenorum auri, *(Hispan. ducat. circiter 21)*; non quidem omnes, sed quæ prima sit, sive Decanatus, sive Præpositura, sive alio quovis nomine appelletur; præterea Dignitates conventuales Regulares, quæ in commendam dantur, et perpetuæ sunt; præceptoriarum quorumvis Ordinum non militarium; denique beneficia Cardinalium (4), et eorum, qui vel Summo Pontifici, vel ipsis Cardinalibus familiares famuli fuerint.

(1) Vide Constitutionem Julii III editam die 12 Decemb. an. 1553, impressam post ejus Regulas Cancellariæ, qua declaratum est, etiam Cardinales tamquam Pontificis familiares habendos esse.

36. In 5, omnia beneficia collectorum, et subcollectorum fructuum Camerae Apostolicæ. In 6 omnia beneficia Curialium in itinere decedentium, dum Curia transfertur. In 7, beneficia omnia cubiculariorum, atque cursorum Summi Pontificis. In 8. Canonicatus, Præbendæ, Dignitates, Personatus, Officia, quæ sunt in tribus Urbis Ecclesiis S. Joannis Lateranensis, S. Petri in Vaticano, et S. Mariæ Majoris (1), itemque beneficia, quæ, absentibus Cardinalibus, in eorum titulis vacaverint.

(1) Verum Regula hæc non comprehendit minora beneficia, quorum collatio privilegiis Summorum Pontificum ad Cardinales Archipresbyteros, atque ad Capitula pertinet, uti observat Rigantius *ad eamd. Regulam. §. 1 num. 13 et seq.*

37. Denique in IX. regula reservantur cuncta beneficia, quæ vacaverint in octo mensibus januarii, february, aprilis, maji, julii, augusti, octobris, novembris. Hodie iis Episcopis, qui in suis Ecclesiis commorantur, beneficia, et remunerationis loco libera (quam tamen postulare debent) sex mensium collatio permittitur, eo quidem tempore, quo resident, ita ut alternis mensibus cum Pontifice dividant collationem, nisi ea bene-

ficia vacant, quæ ex aliis capitibus ad Pontificem pertineant. Relinquantur autem his Episcopis february, aprilis, junius, augustus, october, et december; menses reliqui Summo Pontifici reservantur.

(N. S. Ad Hispanias quantum attinet, omnia minora liberæ collationis Beneficia, quæ in octo in Regula IX recensitis mensibus vacabant, R. Pontifici conferenda, servata erant; Dignitates videlicet, Canonicatus, Portiones, Personatus, Abbatia, Prioratus, et his similia, iis exceptis, quæ in Regnis Granatensi, et Indiarum instituta sunt, quorum præsentatio ad Hispaniarum Reges semper pertinuit; id quod agnovit Benedictus XIV in Bulla die 9 Junii an. 1755, edita in *Concord. confirm.*

Reservationum usus extinctus in Hispania non est, donec an. 1755, inito Concordato Benedictum XIV inter, et Ferdinandum VI, Apostolica Sedes universo Beneficiorum Hispaniæ Patronatu sponte cessit, et in Catholicum Regem transtulit, quinquaginta duobus dumtaxat reservatis, quæ in ipsa Conventionione nominatim exprimuntur.

Cum, ejusdem Conventionis vi, omnium omnino Beneficiorum, et Præbendarum Patronatus, qui peculiaris non sit, ad Regem nostrum pertineat, ea quæ in quatuor exceptis ordinariis mensibus vacare contigerit, nunc ab Episcopo, nunc à Capitulo, nunc etiam ab utroque simul, pro diversis Ecclesiarum consuetudinibus, privilegiis, et compromissis, vel pactis confirmatis, conferuntur. Præbendæ vero, quæ *de Officio* vocantur, videlicet, Penitentiaria, Magistralis, Lectoralis, et Doctoralis, ab Episcopo simul cum Capitulo, publico præcedente concursu, conferuntur, ex *Concord. an. 1755 Art. 2.* quin hujusmodi confirmandis Collationibus necessariæ sint Bullæ sub sigillo Plumbi, quæ antea solebant expediri: Benedictus XIV in *Declarat. Concord. sub die 10 Septemb. an. 1755.*

Novissimo tamen Concordato, ejus nempe art. 13, hæc de re quæ sequuntur, statuta habes:

• Loco duorum supra quinquaginta beneficiorum, de quibus in tractatu anni 1755 expressa sit mentio, liberæ Romani Pontificis dispositioni reservantur, Cantoris Dignitas in singulis Metropolitanis, itemque in Cathedralibus, Asturicensi, Abulensi, Pacensi, Barcinonensi, Gaditana, Cluniensi, Conchensi, Guadicensi, Oscensi, Giensensi, Lucensi, Malacitana, Mindoniensi, Ovetensi, Oriolensi, Palentina, Salmaticensi, Santanderiensi, Seguntina, Tudensi, Victoriensi et Zamorensi: in reliquis autem omnibus canonicatus vulgo *de gracia*, qui prima Sanctitatis Sux collatione præfigetur. Hujusmodi vero beneficia ad formam prædicti tractatus conferentur.

• Ad dignitatem Decani in cunctis Ecclesiis, et quovis tempore, ac modo vacet, Regia Majestas perpetuo nominabit. Canonicatum *de officio* provisio ad Prælatos, et Capitula, prævio concursu, pertinebit. Cæteris dignitatibus, ac canonicatibus Majestas Sua, et Archiepiscopi atque Episcopi, stricto alternando, providebunt. Beneficiati seu Capellani adsistentes vicisim per ipsam Majestatem Suam, et Prælatos ac Capitula nominabuntur.

• Præbendarum, Canonicatum, et Beneficiorum eorundem nominatio, quoties ob possessoris dimissionem, vel ad alterum Beneficium promotionem vacent, iis exceptis, quæ Summo Pontifici reservata sunt, ad Regiam Majestatem semper, et quandocumque spectabit.

• Idem prorsus servabitur quoad ea, quæ vacant sede vacante, aut vacua